

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХIV, БРОЙ 1

СОФИЯ, 1-15 ЯНУАРИ 2013 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com, synpressbg@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

- Духовната криза на ценностите и религиозно-нравственото възпитание на децата

- Къде е изходът

Стр. 1-4, 5

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

Грузия – свята и непозната

Стр. 1-6

АКТУАЛНО

Детските играчки – морално предизвикателство

Стр. 7

ПРАВОСЛАВНИ СВЕТИНИ

Иконата „Пресвета Богородица Геронтиса“

Стр. 8

ЩАСТЛИВА И БЛАГОСЛОВЕНА 2013 ГОДИНА!

Патриаршески катедрален ставропигиален храм-паметник „Св. Александър Невски“, 1 януари 2013 г.

С празнична Василева св. Литургия в утрото на 1 януари БПЦ-БП отбеляза началото на Новата 2013 г. Тази година литургията в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ и традиционният благодарствен молебен, който се отслужва за благоденствието на целия български народ, бяха оглавени от митрополита на САЩ, Канада и Австралия Йосиф. В своето слово пред събраното множество архиереят въззова към Бога: „Господи Боже наш, обнови правия път в нашите сърца, укрепи ни в православната вяра, дай ни мир, твърда и нелицемерна любов!“

Словото на митрополит Йосиф четете на стр. 3

Чудотворната икона „Пресвета Богородица Геронтиса“

За благословение на целокупния български народ на 24 декември, в навечерието на Рождество Христово, в ПКСХП „Св. Александър Невски“ бе тържествено посрещната чудотворната светогорска мозайчна икона „Пресвета Богородица – Геронтиса“. Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Кирил, Наместник-председател на Светия Синод, отслужи молебен в прослава на Пресвета Богородица, в съслужение с архиереи и свещенство на БПЦ-БП. В богослужбата взеха участие и светогорските монаси, пратеници на манастира „Пантократор“, които придружаваха иконата в нейния славен път към морската ни столица Варна: оглавяващият делегацията йеромонах Епифаний, брат На стр. 8

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

ГРУЗИЯ – свята и непозната

Не помня кога за пръв път съм научил нещо за Грузия, но точно помня първото, което силно привлече вниманието ми – не само ума, но и сърцето – към нейните светци и светини. Това бе статията на архим. Рафаил (Карелин) „Иконата „Славата на Грузинската православна църква“, в която прочутият духовник и богослов в прясния му увлекателен и въодушевяващ стил разказваше за грузинската святост, използвайки като „нагледно“ пособие нарисуваното от Михаил Сабинин. Споменавам М. Сабинин, понеже второто, което дооформи задочния ми интерес към Грузинската църква, бяха именно „Житията на грузинските светци“, преведена на руски език от този забележителен изследвач и писател, историк и поклонник. А по-горе сложих „нагледно“ в кавички, понеже самата икона така и не видях – книгите на архим. Рафаил по правило нямат илюстрации.

И тъй минаха няколко години. Когато ми се случваше да си спомня по някакъв повод за грузински светци, аз им се попримолвах „в тайно“ – да устроят някак поклонението ми по техните светини. Но както е известно, към тази периодично размирна, а и далечна дестинация туроператорите нямат голям интерес. Знаежки обаче, че „невъзможното за хората е възможно за Бога“, аз си оставах с надежда. А се случиха и други неща, които приех като „знаци“ свише: излезе на български Житието на покровителя на Тбилиси – св. мъченик Або, а после в Зографския манастир видях стара репродукция на горепомнатата икона с всички най-прославени светци на Грузия. Последният „акорд“ на този предклоннически период бе издаването на книгата „Диademата на стареца“ – за прочутия грузински духовник о. Гавриил (Уребадзе).

На стр. 6

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

Духовната криза на ценностите и религиозно-нравственото възпитание на позрастващите

Духовната криза на нравствените ценности и кризата на общественния морал, в която се намира в днешно време съвременното българско общество, поставят много сериозни етични въпроси и педагогически предизвикателства, от които един от най-важните е свързан с религиозно-нравственото възпитание на подрастващите и духовното им формиране като съзнателни, свободни и отговорни личности.

През изминалите вече повече от 20 години от началото на прехода към демократично и плуралистично гражданско общес-

тво Българската православна църква системно поставя въпроса за религиозното обучение на подрастващите и за ролята на това обучение в системата на общественото образование като фактор за духовно възпитание и нравствено формиране на личността на младия човек.

Кризата на ценностите и общественият морал

Самият преход от една обществена система към друга, в който се намира нашето общество и в който ние продължаваме да живеем, е преход не само в сферата на поли-

тиката и икономиката, но също така и най-вече в сферата на ценностите и нравствената култура.

Старата политическа система се основаваше върху една атеистична идеология и един несъвършен обществен морал, който беше по своята същност един „класов морал“ и произтичаше от „класова идеология“, която допуска „омраза към класовия враг“. Тази идеология се маскиреше като светски или модерен хуманизъм и се противопоставяше на християнството и на религиозните ценности, но в действителност беше безбожна и безчовечна

На стр. 4

ХРОНИКА

България

„Во Иордане крещаящия Тебе, Господи...“

София

Хиляди софиянци се събраха на 6 януари край езерото в кв. „Дружба“, за да участват в богоявленския водосвет и станат съпричастни към ритуалното хвърляне на кръста в ледените води на водния източник.

За пореден път Столична община и Софийска св. митрополия организират Великия богоявленски водосвет на западния кей на езерото. Чинопоследованието бе отслужено от Негово Преосвещенство Знеполски епископ Иоан – викарий на Софийския митрополит, в съслужение със ставроф. ик. Ангел Ангелов – протосингел на Софийска митрополия, и свещенослужители на Софийска епархия.

На великото водоосве-

щение присъстваха Негово Преосвещенство Стобийски епископ Наум – гл. секретар на Св. Синод, кметът на София – г-жа Йорданка Фандъкова, районни кметове на София, общински съветници, общественици, културни творци и др.

След кратко слово на еп. Иоан духовенството и официалните лица с литийно шествие се отправиха към езерото, където ги очакваха желязките да скочат във во-

дите за кръста.

Тази година около 60 мъже бяха допуснати да участват в гмуркането. В ледените води на езерото най-бърз се оказа 24-годишният студент от Софийския университет Братан Братанов. След като извади кръста от водата, той си пожела здраве и късмет.

Всички, които днес скочиха във водата, целунаха кръста, след като излязоха от езерото. Знеполският еп. Иоан дълго време поръсваше малки и големи с богоявленската вода и мнозина отиваха при празничната икона да я целунат за благословение.

Весела ИГНАТОВА

Силистра

На 6 януари, когато светата ни Църква чества Кръщението на нашия Спасител Исус Христос в река Йордан, в центъра на древлепросиялата Доростолска епархия подобаващо бе отпразнуван големият Господски празник.

Негово Високопреосвещенство Доростолският митрополит Амвросий бе посрещнат в катедралата на Силистра „Св. ап. Петър и Павел“ от храмовото духовенство – протосингела на епархията и председател на храма ставроф. ик. Добри Чаков, прот. Добри Върбанов, свещ. Ганчо Иванов, свещ. Николай Стефанов и благочестивото гражданство

и гости на града. В светата Литургия молитвено участие взеха градоначалникът д-р Юлиан Найденов и областният управител Николай Димов

Храмът едва побираше множеството народ. Християните дойдоха да получат благословение и да чуят дравлението по случай празника Богоявление от високопреосвещения Доростолски митрополит Амвросий.

След светата Литургия от храма тръгна лития, водена от духовия оркестър на град Силистра, духовенството начело с епархийския архиерей и придружаващите го държавници. Те се отправиха към река Дунав, където по стара традиция се хвърля светият кръст за освещаване на

водното естество. Множество народ се събра на пристанище Силистра да присъства на този стар обичай. Желязките да се хвърлят в река Дунав за изваждането на кръста бяха 12 човека.

След благословението митрополит Амвросий хвърли кръста в река Дунав. За пореден 12-и път кръстът бе хванат от г-н Светлин Иванов. Смелчакът получи от митрополит Амвросий една икона, поощрителна награда от сто лева и степен календар на Силистренска св. митрополия. Поощрителни награди за всички участници в ритуала по изваждането на кръста бяха раздадени и от г-н кмета и г-н областния управител на Силистра.

Йером. ЕМИЛИАН

Варна

На 6 януари – Богоявление – в катедралния храм „Св. Успение Богородично“, гр. Варна, беше отслужена Божествена света литургия от Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславския митрополит Кирил в съслужение с преосвещения Главинишки епископ Иоан и храмовото свещество.

След това празникът продължи на площад „Св. св. Кирил и Методий“ с традиционния военен ритуал – освещаване на бойните знамена. От катедралния храм тръгна шествие, което премина първо през Алеята на възрожденците, където с военен ритуал бяха положени венци на паметника на

Христо Ботев в Морската градина.

Двадесетгодишният Александър Николов извади кръста от морето. Той е студент в Икономическия университет в морския град. Петдесет души скочиха от Първа буна. Най-младият от тях е само на 16 години, а най-възрастният е ветеранът Васко Моржа – на 73 години.

От 9,30 ч. в храм „Св. цар Борис“ беше отслужена Божествена света литур-

гия в кв. „Аспарухово“. Литийно шествие мина от храма до кораба „Академик“ (канал Море – езеро). Велик богоявленски водосвет отслужи Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславския митрополит Кирил.

Двадесет и двама мъже скочиха за кръста. Най-бърз и смел беше 16-годишният Георги Йосифов. Той скача на Йордановден за първи път, но пък имаше много поддръжници. „Добре, че ги послушах и скочих, тъй като се двоумях до последно“, каза ученикът.

Варненска и Великопреславска митрополия

Ловеч

В ранното утро на мъгливия януарски ден камбаните на катедралния храм „Света Троица“ в град Ловеч тържествено прогласяват началото на празничната служба.

На 6 януари св. Православна църква празнува, защото ето, че се отвориха небесата, за да свидетелстват с най-висшето свидетелство – това на Св. Троица, че върху Този, Който стана Син Човечески и понесе тежотите на всички ни, лежи Божие благоволение. Този, Който ни кръщава с „Дух Светий и с огън“, ни показва днес как се изпълнява „всяка правда“. Днес Църквата ликува, защото в достойното видя Достойния, Който в житниците Си събира житото, а плява-

та изгаря в неугасим огън.

И пак камбаните радостно бият, за да посрещнат християните своя архипастир – Ловчанския митрополит Гавриил, който идва в храма, за да оглави празничната служба.

На Йордановден се освещава водното естество. След св. Литургия заедно с храмовото духовенство владиката отслужи чина на Великия водосвет. Храмът бе пълен, всеки искаше поне капчица от осветената вода да падне

върху него. А през това време на улицата пред църквата се строяваше войската, заедно с градоуправниците и голямо множество народ.

По благочестива традиция митрополит Гавриил прочете молитва за благодарение и поръси знамената, след което в литийно шествие всички се отправиха към река Осъм. И тук празникът продължи, след молитва и многолетствие се извърши погребение на св. Кръст. Въпреки студените води на реката, както всяка година и сега много бяха желязките да извадят светинята от водата, за да получат благословение.

Ловчанска митрополия

Лом

Чинопоследованието бе отслужено от Негово Всепреподобие йеромонах Максим, секретар на Ломското архиерейско наместничество, който и хвърля кръста в Дунава, в съслужение с ик. Цветан, ик. Емил, прот. Николай и свещенослужители от гр. Лом.

На великото водоосвещение присъстваха г-н Иво Иванов, кмет на община Лом, г-н Стефан Панталеев, председател на ОБС – Лом, зам.-кметове, общински съветници, общественици, културни дейци и др.

Хиляди жители на Лом дойдоха, за да участват в богоявленското моление и да станат съпричастни към ритуалното хвърляне на кръста във водите на р. Дунав.

Йером. Максим поздравил представителите на държавността, християните и

всички именници от името на Негово Високопреосвещенство Видинския митрополит Дометиан и високопреподобния архим. Антим, архиерейски наместник на Ломска духовна околия.

Тази година 9 мъже бяха допуснати да участват в гмуркането във водите на р. Дунав за кръста. В традиционния богоявленски ритуал честният кръст Христов бе изваден от водите от Мирос-

лав Горанов, на четиридесет и две години. Той е роден и живее в Лом, а по професия е дървосекач. Мирослав получи парична награда от 100 лева, осигурена от Община Лом, а по 50 лева получиха още осем смелчаки, участвали в надпреварата. За пореден път Община Лом организира Великия водосвет на р. Дунав.

Йеромонах МАКСИМ

† IN MEMORIAM

Престави се в Господа архимандрит СТЕФАН (Цонев Василев)

На 26 декември 2012 г. в гр. Силистра се престави в Господа архимандрит Стефан.

Той е роден на 16 септември 1921 г. в с. Зафирово, Силистренска обл. През 1949 г. е завършил Чернишкото свещеноско училище. Ръкоположен е за дякон на 18 декември 1948 г., а за свещеник на 16 юли 1949 г. от Доростолския и Червенския митрополит Михаил. Отличен с ордена „протойерей“ на 22 март 1975 г., с „иконом“ – на 6 юни 1979 г.

Служил е в с. Коларово, Силистренска обл. (1949-1951 г.), с. Малък Преславец,

Силистренска обл. (1951-1955 г.), гр. Алфатар (1955-1962 г.), гр. Летница, Ловешка област (1962-1975 г.), гр. Тутракан (1975-1976 г.) и с. Зафирово (1976-2009 г.).

След като овдовява, е постриган за монах от Русенския митрополит Неофит на 16 септември 1999 г. в храм „Успение Богородично“ в с. Зафирово, под духовното старчество на архимандрит Виктор (Муцафов).

Бог да го прости и всели в селенията на праведните!

Вечна да бъде неговата памет!

Русенска митрополия

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски предписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основане чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия: Атанас Стефанов Георгиев, гр. София – за свещеник; Илия Бенеф Николов, гр. София – за свещеник.

Официални празненства за Богоявление в София

„Нека в този ден и ние като Христа да се върнем от Йордановден преизпълнени с благодат, та да можем и като Него да се преизпълним с мъдрост и сила за слава на Отца, Сина и Светия Дух“ – призова в празничното си слово за Богоявление Негово Високопреосвещенство митрополитът на САЩ, Канада и Австралия Йосиф. С благословението на Наместник-председателя на Светия Синод и наместник на овдовелия престол на Софийска митрополия – Варненски и Великопреславски митрополит Кирил, тази година митрополит Йосиф оглави празничната света Литургия в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ и традиционния водосвет на площада пред катедралата.

На митрополит Йосиф съслужиха Техни Преосвещенства: Стобийски еп. Наум, главен секретар на Светия Синод, Тиверополски еп. Тихон, председател на църковното настоятелство при патриаршеската катедрала, Маркианополски еп. Константин, Знеполски еп. Йоан, викарий на Софийския митрополит, Негово Високопреподобие архим. Днионсий, на-

чалник-отдел „Богослужбен“ при Св. Синод, протосингелът на Софийска митрополия старв. ик. Ангел Ангелов, храмовото свещенство – старв. ик. Костадин Гаврилов и свещ. Антоний Милушев; прот. Николай Георгиев, протодякон Любомир Братов и дякон Александър Нешев.

В своята проповед митрополит Йосиф припомни на богомолците в храма, че в този ден възпоменаваме Кръщението на нашия Господ Исус Христос във водите на река Йордан и осветяването на водното естество на земята, но и явяването на Троицния Бог. Бог в триединната Си същност става обзрим за човешките сетива и с това дава и на нас, християните от всички векове, надежда да видим, чуем и почувстваме Бога.

След светата Литургия духовенството и миряните, начело с празничната икона на Богоявление, се отправиха към площада пред храма, където бе отслужен празничен Йордански водосвет.

На площада, откъм Синодната палата се бяха построили представителни роти от всички видове войски. След като поз-

драви воините, президентът на страната и върховен главнокомандващ на Българската армия Росен Плевнелиев застана сред другите държавни лица, взели участие в церемонията. Тук присъстваха и председателят на Народното събрание Цецка Цачева, министърът на отбраната Анио Ангелов, заместник-министрите на отбраната Августина Цветкова и Валентин Радев, началникът на отбраната генерал Симеон Симеонов, висши военни, кметът на Столична община Йорданка Фандъкова, народни представители, представители на военно-патриотични съюзи, културни дейци и общественици.

Чинът на водоосвещението и ритуалът по осветяването на бойните знамена на Българската армия и знамената светини и тази година бе отслужен от Негово Преосвещенство Знеполски еп. Йоан, викарен епископ на Софийския митрополит. Той поръси със светена вода официалните лица и воините за здраве и преуспяване в доброто и в служението, в което Бог ги е поставил. Със светена вода еп. Йоан поръси и бойни-

те знамена на Националната гвардейска част, Военна академия „Г. С. Раковски“, военни формирования 22320 – Божурище, 28860 – Горна Малина, 42600 – Мусачево и 44510 – София, както и знамената-светини на Първи конен полк, 13-и пехотен Рилски полк, 11-и пехотен Сливенски полк, 23-ти пехотен Шипченски полк, 24-ти пехотен Черноморски полк, 25-и пехотен Драгомански полк, 6-и пехотен Търновски полк и 30-и пехотен Шейновски полк.

Като припомни евангелското и догматическото основание на днешния празник, визуирайки войските знамена, архиепископът призова: „Пред тези неми свидетели на силата на Българската армия, нека всички да пазим единството и духовността на скъпата ни Родина!“

Церемонията завърши с отдаване почит на загиналите воители за освобождението на Отечеството ни и с поднасяне на венци и цветя пред паметника на Незнайния воин, след което президентът Плевнелиев се отправи към храм-паметника „Св. Александър Невски“ за поклонение и молитва.

Ал. КАРАМИХАЛЕВА

Ръкоположение на дякон

По отколешна традиция Варненският и Великопреславски митрополит д-р Кирил е посветил празника в намет на св. архидякон Стефан, който се чества на 27 декември, на добричлии. Въпреки ангажиментите си като Наместник-председател на Св. Синод, той и тази година посети гр. Добрич, този път по покана на кмета на община Добрич г-жа Делетина Николова. В съслужение с архиерейския наместник на Добричка духовна околия иконом Иван Атанасов, с председател на храм „Света Троица“ иконом Стоян Стоянов и други свещенослужители, Негово Високопреосвещенство отслужи Божествена св. Литургия в едноименния храм.

По време на богослужбата в дяконски чин бе ръкоположен Емануил (Ерхан) Ириза Юсеин. Макар по рождение мюсюлманин, след срещата си с иконом Стоян Стоянов, който впоследствие му става и духовен наставник, той изразява желание да бъде кръстен и въведен в християнската вяра. При св. Кръщение Ерхан приема християнското име Емануил. По Божия воля той постъпва в Софийската духовна семинария и вече е дякон, за да тръгне и по благодатния път на свещенството.

След края на св. Литургия митрополит Кирил сърдечно поздрави всички граждани на гр. Добрич със светлия християнски празник Рождество Христово и с празника в чест на св. първомчк. и архид. Стефан, като им преподаде и своето благословение за здраве, благополучие и живот изпълнен с вяра и благочестие през настъпващата нова 2013 година.

Марин МАРИНОВ

Ученици посетиха Русенския митрополит Неофит

На 28 декември 2012 година, във връзка с честването на рождественските и новогодишните празници, ученици от четири русенски училища посетиха Русенския митрополит Неофит.

Негово Високопреосвещенство посрещна малките гости в салона на Русенска митрополия. Беше зянат тропарът на Рождество Христово. Митрополит Неофит припомни смисъла на празника в непринудена беседа с децата. Рождественски поздрав към учениците и техните учители отпрати и госпожа Росица Георгиева – старши експерт по религия в РИО – Русе.

Децата от СОУ „Васил Левски“, СОУ „Йордан Йовков“ и ОУ „Иван Вазов“ поздравиха Негово Високопреосвещенство с песни и стихотворения, посветени на празника Рождество Христово. В богатата програма се включиха и талантливата певица Габриела Йорданова от Националното училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“. Малките артисти бяха наградени за старанието и уменията си с вкусни лакомства.

Тази поредна среща на митрополит Неофит с децата, изучаващи предмета „Религия“ в часовете за свободноезбиране, подготовка, достави огромна радост на всички. Малките гости си тръгнаха развълнувани от топлото посрещане.

Милан БАКАЛОВ

Щастлива и благословена 2013 година!

От стр. 1

След отпуста и многолетствието на св. Василиева литургия и преди лично да раздаде напората на вярващите, Негово Високопреосвещенство митрополит Йосиф се обърна със силно и емоционално слово към всички в храма – духовници и миряни, като каза:

„Ваши Преосвещенства, драги отци, братя и сестри, драги сънародници, днес е Нова година! 2013-а след Рождество Христово! Всички сме радостни и щастливи, че се черкувахме и молихме по време на св. Литургия и на молебна, изпросвайки от Господяра на годините, щото новата година да е благоденствена, мирна, здрава и щастлива! [...] Но нека си вземем поука от притчата за Старата и Новата година, от която разбирате, че годината е само мярка за време. Тази мярка не може да бъде обвинявана за нищо, а за нашите проблеми сме си виновни самите ние. Наше задължение е, особено на възрастните като мене – с побелелите коси и бради – да бъдем благодарни на Бога за всичко през изминалата година и да се молим за Новата година – тя да бъде благословена и щастлива за всички хора по света, но най-вече да осъществим думите на премъдрия Ездра: „Душо! лапни смисъла и погълни мъдростта“ (3 Ездра. 8:4). А кой е смисълът на нашия живот? Той се крие в Рождество Христово, когато празнувахме идването на земята на Сина Божий в плът! Христос се роди! Христос е сред нас! Но имаме ли Го в себе си и Той има ли ни в Него? Ето, това е смисълът на Нова Година!“

Сред управляващите има хора, на които не вярваме, защото те гледат с пренебрежение на просвещението и духовността. Ние във трябва да правим всичко, за да заситим духовния глад и духовната жажда на нашия народ така, както Сам Господ ни учи: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божи уста“ (Мат. 4:4).

Когато двама провокатори-агенти три пъти запитвали св. Николай Велимирович дали вярва в Исус Христос, великият сръбски светител отговарял „Не! Аз не вярвам в Христос! Аз Го познавам лично! Той е в мен!“ А йеромонах Серафим Роуз споделя с всички следното: „Докато намеря Христос, аз страдах много. След като Го намерих – страдах двойно, търсейки как да Го задържа в себе си“. Ето това е смисълът на нашия живот и през тази Нова година – да придобием Христа в себе си, да имаме същите мисли и чувства, каквито е имал Христос, т.е. да не се оплакваме, да не роптаем. Защото Той мълчеше и никога не вдигна ръката Си срещу Своя Отец, но мълвеше: „Нека бъде Твоята воля...“ Как ние разбираме Божията воля за нас? Това става със смирение, с благоговение, с благочестие.

Да ни даде Господ ум и разум в големия избор, който ни предстои през тази година – да изберем най-достойния сред достойните за Български патриарх. Да си възстановим страха от Господа и срама от хората, за да сме Христосови! И да изпълним завета на св. братя Кирил и Методий – да напзим светата православна вяра, защото в противен случай ще станем роби на чужди народи.

Но ако обичаме Бога и слушаме Църквата, България ще стане прекрасна страна и всички, които живеят в чужди места, ще се върнат и отново ще заживеят в Родината! Молете се за нас!

Бъдете живи и здрави! Щастлива и благословена 2013 година! Амин!“

1 януари 2013 г., ПКСХП „Св. Александър Невски“

От стр. 1

Именно тя спечели за идеята нашите приятели Кирил и Ралица, а те пък подтикнаха да участва общият ни познат – о. Борис.

И да не разтягам повече словото – на 16.VII.2012 г., удобно наместени в сребрист джип, отпътувахме, носени от „попътния вятър“ на архиерейските благословения и молитви. Доколкото поради разни причини тръгването ни бе чак в следобед, то максимумът, който можахме да постигнем в този ден като цел, беше Истанбул. Безспорно интересен като място за поклонничество сам по себе си, този път оживеният град ни послужи единствено като място за нощувка. Вечерята с „каквото Бог дал“ в стаята на хотел „Далан“ беше

Иконата „Славата на Грузинската православна църква“

ГРУЗИЯ –

святата и непознатата

времето за обсъждане на плановете от тук нататък и, разбира се – за тозове за успеха на начинанието.

На следващия ден не можахме да погледим много рано, понеже решихме да не пропускаме закуската в хотела, която така и така влизаше в цената. Но спестявайки откъм средствата за храна, загубихме повече от час в претоварения утрешен трафик на мегаполиса. Впрочем от престоя ни в хотелския ресторант имаме и малък „бонус“ – запознахме се с някакъв гид – български турчин от Търговищко, който ни даде полезна информация за християнските места във и около Трабзон (някогашния Трапезунд), през който щеше да мине пътят ни. Всъщност международният път пресичаше цяла Северна Турция от запад на изток. Карахме с максимално възможна скорост, като спирахме само за обяд и за естествени потребности, които нямаше как да се избегнат.

Пейзажът на няколко пъти се сменя – най-интересни бяха ниските скалисти планини от Гереде до Османджък с кръжащите над главите ни египетски лешояди, точно разпознати от завършилия биолог Кирил. На него бях възложил събирането от Интернет на цялата възможна информация за по-главните грузински светини, пътища, възможните места за нощувка в Грузия. И трябва да се признае, беше се справил добре – разпечатки на текстове, карти, снимки бяха старателно наредени в найлонови джобове, а те в папка.

В дългите часове на пътя из Турция имаше достатъчно време, в което Кирил ни разказваше за най-интересните си открития за тази – оказва се, толкова непозната за нас страна (Грузия) и за нейната Православна църква. И първото, което ме изненада, бе, че самите грузинци не наричат родината си „Грузия“. Така я наричат руснаците, а покрай тях и ние; англоезичният „свят“ я е нарекол „Джорджия“, а за собствениците си жители малката причерноморска държава носи името „Сакартвело“. Грузинската историография (напр. Иване Джавахишвили) извежда това название от първоначалното име на Араратските плани-

ни „Карду“ (Карду – Карту – Сакартвело). Както е известно от Библията, на тях засяда Ноевият ковчег (Бит. 8:4). Един от Иафетовите внуци (и правнук на Ной) – Таргамос (в Библията е Тогарма – вж. Бит. 10:3) не пожелал да се подчини на Нимрод (строителя на Вавилонската кула) и заедно със семейството си напуснал Вавилон, отправяйки се на север – към Кавказ. Синът на Таргамос – Картлос – е дал името на централната част на Грузия – Картли. А неговият син – Мцхетос – основал древната грузинска столица – Мцхета. От края на IV в. пр.Р.Хр. е известно Картлийското (или Иберийското) царство на цар Парнаваз. Изобщо още много интересни неща могат да се добавят за древната история на Иберия, Колхида, Карталина и населяващите през вековете тези земи племена, но доколкото това не е исторически очерк, то е достатъчно да обърнем внимание на факта, че малко народи по света могат така точно да проследят родословието си до праисторичните времена на Ной.

Някъде в по-късния следобед пътят осезаемо се заспуска сред умножаваша се зеленина, за да се досетим, че наблюдаваме морския бряг – южния бряг на същото това „наше“ Черно море. Разбира се, виждахме го и по картата, и по GPS-а. Все пак „приказка бързо се разказва, работа бавно се върши“. Макар и да излязохме на шосето Самсун – Трабзон, до последния оставаха доста километри, а лятната вечер бавно се спускаше. Провеждайки свещението, приехме предложението на о. Борис да не пътуваме в тези непознати места по тъмно, свърнахме в гр. Фатса и след малко лутане намерихме един хотел. Администраторът не знаеше друг език освен турски, та се наложи „пазарлъкът“ за цената да се води с лист и химикал в ръка.

Отвъд до входа обаче, отецът шофьор се заговори с някакъв турчин, който знаеше малко руски. Като разбрал закъде сме тръгнали, местният безпощадно рекъл: „Жал ми е за вас!“

Ние, обаче, напротив, се обнадявахме, виждайки по картата, че „много-то мина, малко остана“. За следващата

сутрин (18.VII) си изпросихме по-ранна закуска, след която отново с „Отче наш“ и молитва преди път потеглихме. Беше ми интересно да разглеждам този край на Черно море. Със сигурност доста се отличаваше от нашето крайбрежие. Планинските склонове, покрити с ниски, но гъсти гори, се спускаха почти до водата. А плажове, особено пясъчни, имаше много рядко и сравнително малки. Вероятно и затова тук туристическата „индустрия“ не е тъй процъфтяваща като в Западна Турция.

Малко след тръгването, навлизайки в гр. Орду, о. Борис забеляза силует на църква на една скала вдясно над пътя. Това, разбира се, ни заинтригува и спряхме. Не че имаме прекалено големи очаквания... Първото, което забелязахме приближавайки я, бе, че на купола няма кръст. Вече до входа табела ни информира, че сградата е наистина православен храм, строен през 1853 г. от местни гърци. По-късно построената, с масивни стени от безупречно издялани камъни, е послужила за надежден затвор, а от 2000 г. – за културен център към местния университет. В притвора беше работното място на млад човек, който сигурно малко се постресна, като ни видя (едва ли често свещеник идва тук), но все пак разреши да влезем в наоса – сега конферентна зала – с условието да не снимаме. Прекрачихме прага с малко вълнение и повече тъга – в средата на издигнатия олтар имаше сцена със спусната завеса, вляво висеше турският флаг, а вдясно – портрет на турския „идол“ (Мустафа Кемал Ататюрк). Иначе трикоронната църква и отвътре (както и отвън) бе красива и просторна. Прекръстихме се, а аз макар и полугласно, се реших да изпя „Спаси, Господи, люди Твоя“. Очаквах всеки момент падачът да влезе вътре и да ни изгони, но слава Богу – нищо особено не се случи.

Продължихме. Минахме Трабзон, като по пътя се радвахме отдалече на древния храм „Света София“ – една от историческите забележителности на голямия град, който се зарекохме да посетим на връщане. Лешникови „планта-

ции“ покриваха много крайморски склонове, а по-нататък ги сменяха чаени храсти – не е тайна, че в Турция се пие много повече черен чай, отколкото „турско“ кафе.

В ранния следобед наближихме КПП „Сарп“. Там обаче ни чакаше много неприятна изненада – колона от над 100 автомобила, която едва-едва напредваше на всеки 15 минути. Плановите ни за достигане в същия ден на Тбилиси рухнаха. Тук можеше да чакаме и до следващата сутрин. Отец Борис обаче не беше човек, който ще си остави „конете в калта“ и след като разпреди: „Отче, слагай си шапката; Ралица, тръгвай!“ – поведе импровизираната ни делегация към митницата. По пътя горещо се молах на всички грузински светни да ни помогнат по-скоро да стигнем до светите им места. Ралица пък после разказа, че тя е „безпокоила“ със същата молба Божията Майка, чийто първи жребий (когато с апостолите решавали кой къде ще проповядва) е именно Иверия (Грузия).

Митничарите отдалеч забелязали нашата уверено крачеща групичка и един от тях излезе насреща ни. След като о. Борис се увери, че граничният служител говори английски, отново изкомандва: „Ралица, превеждай!“ А след това накратко обясни, че отиваме в Грузия „с мисия“, а на утрешния ден „имаме среща“ в Тбилиси. В някакъв смисъл това беше вярно, понеже мисията ни беше „поклоннието“, а за „срещата“ имаше предвид, че отецът шофьор горещо от желание да вземе благословение от грузинския католикос (патриарх) и наистина се надяваше да се срещне с него. Отговорът беше кратък като прошение: „Имате ли кола?... Дайте я тук!“ Минахме за 10-15 минути! Сега вече благодарих мислено на грузинските светни, с радост гледайки към първата църква зад граничната черта, построена непосредствено до КПП-то от грузинска страна. Когато видяхме и първия железен кръст забит по пътя, бяхме сигурни – вече сме на „наша“ земя!

Следва
Иконом Павел ГЪРБОВ

НОВИ КНИГИ

Второ допълнено издание на псалтикиен Минейник на български език, т. I

С благословението и под редакцията на Незово Високопреосвещенство Славенския митрополит Йоанкиев излезе от печат Второ допълнено издание на Псалтикиен минейник – том първи на съвременен български език, включващ песнопения за празниците през месеците януари, февруари и март. Преводите и адаптиращите са дело на академик Методи Григоров – пропосалт на Българската православна църква.

Ако в първото издание бяха поместени само „славите“ на „Господи, Возвях“, на стиховните и на „Всякое дихание“, в това разширено издание са включени всички стихури на „Господи, Возвях“, на стиховните и на „Всякое дихание“. Включени са още тропарите, всички седгали и седгалини след полудея, стихурата след 50-ия псалом и светилните.

нопения, нотирани на немен и западен нотопис. Така разширеният том първи на минейника надхвърля 300 страници.

Издаването на цели служби на литературен български език е събитие в църковно-педagogическата практика на Българската православна църква. Това дава прекрасна възможност на вярващите да получат пълна представа за честиваното събитие или за чествания светия, да се запознаят, да разберат и да почувстват дълбокото съвържение на празничните църковни песнопения, които изпълват с възхищение нашите души и сърца.

Желаещите да се сдобият с минейника могат да го закупят от столичната църква „Св. Неделя“ или да се обърнат към автора Методи Григоров на телефон 0888 865 574.

Вълкан ЯНЕВ

В първото издание бяха поместени песнопения за 16 празника, а сега са добавени песнопенията на още пет празника: на преподобни Гавриил Лесновски, на св. Симеон Богоприемец, на св. Кирил Славянобългарски, на преподобни Алексей човек Божий и на Св. Св. архангел Гавриил. Във втората част на минейника са намерили място най-важните пес-

АКТУАЛНО

ДЕТСКИТЕ ИГРАЧКИ – морално ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО

Продължение от бр. 24/2012 г.

Чудовищата

Това са доста популярни играчки, притежаващи голяма притегателна сила. Множеството символични магически знаци (рога, зъби, демонични черти и др.) са твърде привлекателни за децата. Те обичат вълшебствата, независимо от знака – плюс или минус.

Един от начините за бърза и лесна продажба на всичко е т.нар. «бонус». Често виждаме мини роботи-убийци или покемон (Pocket Monster – джобно чудовище), пакетирани с бонбонки или шоколадче. На пръв поглед – нищо съмнително. Но учените са на друго мнение. Те казват, че когато детето започва да асоциира смъртта със сладкото, се отключва *страшният процес на отчуждение от живота*... Именно поради този факт изследователите са нарекли този тип играчки «джобни демони» – те са винаги под ръка, готови да нахъсат малкия «смелчак».

Изключително популярните на Запад Cabbage Patch Kids представяват прехранени теломуцуни (не е ясно къде започва тялото и къде завършва главата), които отдалече наподобяват деца с ръце без пръсти. У нас не липсват подобни «новородени» с бабешки вместо бебешки черти, макар че, за щастие, асортиментът не е така богат, както в други държави. Подобни образци лесно могат да откажат малките момиченца от играта с кукла-бебе, а на по-късен етап и от майчинството.

Съвсем неотдавна в английската преса (Dailymail.co.uk) нашумява разкритията на лекар, който разказа как тежкоболни новородени биват евангазирани по желание на собствениците им родители. Клиничната пътека на смъртта (Death Pathway), по която става това, е под камуфлажа на «end-of-life-care» – понятие, което обикновено засяга старите хора, на Запад все по-често прибегващи до практиката на «планирания край».

Сега да се върнем към нашата тема за играчките. Какво представяват куклите в стил «новородено бебе»? Преобладаващите екземпляри обикновено имат доста болнав вид, а и различни «екстри», като например функция «изхождане»... От вида на някои от тях би се смутил дори опитен неонатолог, а чувството, което тези кукли предизвикват, в никакъв случай не може да се нарече майчинско... Може би този първичен опит лежи в основата на «философията» за евангазирани на новородени? Все пак трябва да признаем, че производителите проявяват известна фантазия и се стараят да бъдат винаги актуални. Благодарение на това съществуват и т. нар. «анатомично коректни» видове. Не е ясно обаче дали детайлите в тази анатомия просвещават, или развращават децата. Ако трябва да потърсим съвет при специалистите, мнението им е еднозначно. Развращават. Как се случва тогава тези «коректни» модели да населяват щандовете на толкова много магазини? И каква по-точно психо-терапевтична функция може да изпълнява една такава играчка?

Фетишизирането на индустрията, благодарение на *играчкатаманията, от която обществото ни е тежко болно*, се задълбочава с всяка година. Рекламите на безкрайни серии от фешън долз, кукли-магьосници, шоу- и кинозвезди с всички атрибути, «услужливо» ни се натикват в пощенските кутии в навечерието на Рождество Христово или Първи юни. Странните се ярки цветове се редуват с мрачните тонове на играчките-сериини убийци, като напр. трансформъри, бакуган, киборги и др. чудовища без лица. Малките агресори ежечасно добавят нови единици в статистиката на детския травматизъм. Момчетата не са вече защитници на по-слабите и борци срещу злото, те се идентифицират със самото зло. Играчката провокира детето да си мисли: «Удрям – значи съм голям, убивам – значи съм смел». Дали след такива игри детето ще може да осмисли и внедри в живота си Божията заповед, «Не убивай»?

Не можем да пропуснем и ужасяващо популярните Барби, Мокси, Стефи, Уинкс, Брац и др. подобни кукли. С такава кукла детето не може да играе на майка и дъщеря, а на слугиня и господарка. Другата опция е «аз съм тя!». И наистина – днес десетки хиляди момичета от най-ранна възраст се стре-

мят да изглеждат именно по този евтин начин, мислейки си, че това е най-доброт. Образът, внедрен съвременно, започва да работи отвяре навън в най-чувствителния преходен момент, когато малката госпожица започва да се осъзнава като жена. Но тогава е вече твърде късно за корекции... Така твърдят специалистите, а ние – любящите родители, би следвало да се вслушаме.

Не всички деца посягат лесно към този тип играчка. Често звучи въпросът: «Това момиче ли е, или е дечичка?»... Независимо от това редица фирми нагло предлагат своите «дечички» с разголяни форми, рахитични крака и хипер гримирани очи с разширени зеници в стил «прясно дрогирана». Родителите, лишени от всякаква критична мисъл, се радват заедно с децата си на хидроцефалните форми и не спират да попълват домашните колекции с тези образци на магистрална «естетика».

Да видим някои от тях. Кошмарните кукли с нарушени пропорции Bratz присъстват на пазара, представени и от двата пола (очната линия на лицата от мъжки пол е малко обръкваша). В супер модерен вариант или певец поп-певец (играчката е озвучена) – това е без значение, стига сериата да е разнообразна. Очевидно е, че това разнообразие е подчинено само на едно преобладаващо настроение, което е, меко казано, хулиганско. Има и понята със същото име – по-късно малките почитателки на понитата ще се преориентират към «правилните» кукли. А те са: шоу-гърл (може и с китара), танцърка, врачка, филмова звезда, хипи и мн. др. Тези популярни модерни кукли съществуват под най-различни имена и в най-различни форми, но с една неприкрита демонична същност. Русите им образци напомнят едни по-големи модели на кукли за пораснали.

Всъщност, това е началото на историята на Барби... Брацилас, например, могат да имат червени или дори разноцветни очи, татуировки и аксесоари, но това е просто бутикова красота в сравнение с Monster High поредиците с готически аксесоари, момчета-вампери и дракули.

Уинкс не са много по-различни. Те също са гримирани до ушите малки вещици с устни в стил «хиалурони», но има и още нещо. Името WINKS е акроним на «жени с доходи и без деца» (Women with Incomes and No Kids), wink означава също намигване или намек. Всеки е свободен да си направи съответните изводи. Предизвикателните голи пъпове, задни части и крака с обувки на високи токове се считат за «фешън» и за дължителни, а куклите са любимки на момчетата от 5 г. възраст и нагоре.

В категорията на възраста «4+» е уродливата Лалалупси, която винаги се продава с животинската си компания, както въпреки и доста от другите кукли от серията «булимички». Натрапва се мнението, че отглеждането на домашен любимец е занятие по-достойно и приятно за модерната жена, отколкото раждането и възпитаването на деца. Още една популярна серия са «Нова стар» – кукли-извънземни, без нос, но с огромни зеници, в които са изрисувани сърчица, цветчета, звезди и др. подобни фигурки. Компанията им са всякакви техно-животни без лица (обикновено асиметрични) или с лица, но с ирога.

Не бива да пропускате сериата от мини плюшени чудовища с три очи, макар че и еднооките не липсват. Ярките цветове и криви зъби са задължителни отличителни белези, както и странните им форми с рога или крила на прилеп. Всъщност последните са предназначени за най-малките.

След всичко казано дотук излиза, че пиратите очевидно са най-положителните герои в дълга серия от чудовища и морални изроди.

Други

За някои от нас все още са твърде близки онези времена, когато децата си играеха с копията на предмети от бита, военната техника, животни и кукли-бебета (винаги безлопови!). Идеалните за игра природни материали стават все по-недостъпни поради цената си, но и поради това, че ярките цветове повече привличат вниманието на купувачите. Днес трудно се намират конструктори, в които да няма полуготови форми или комплект «направи си сам», в които да няма заготовки.

Творческата мисъл на едно дете може да бъде стимулирана и развивана безкрайно, стига да не се различа на всичко онова, което магазинът предлага. Родителите, усещайки нездравия климат, често предпочитат да заплатят за клуб по шах, вместо да се харчат за настолни и развиващи игри с тенденциозна тематика. Компютърните игри и книгите за деца не правят изключение от темата, но те заслужават отделно и обстойно изследване. Естествено идва редът на въпроса: трябва ли и докогато да сме търпими?

Според специалистите, които изучават тази проблематика – не. Формиращи търпимост към грозното, анормалното и опасното, рискуваме да създадем едно общество от индивиди с безкритичен ум и слабоволева същност, облечена в лениво и боляно тяло, което обича само себе си, а правото си на личен «блясък» и просперитет отстоява с по-висока доза агресия. Такава личност е обречена на безкрайна и безпросветна самота. Нима това искаме за децата си?

Законите

Съществуват редица европейски директиви, свързани с нивата на вредни вещества в детските играчки. Провеждат се безброй технически експертизи, стриктно се записват формулите, по които може да се изчислят рисковете за физическото здраве на децата. Но дали има формули, по които да се изчислят морално-нравствените и духовни загуби за децата? Известно е, че белгийският крал е издал указ, в който измежду другите изисквания към детските играчки са споменати и нравствени критерии, към които производителите да се придържат.

При нас няма закони за това, нито някакви действащи рестрикции. Докато никой не контролира с какво са пълни детските ни магазини, докато няма експертен съвет, който да следи за евентуални аномалии, сме длъжни да се информираме и да опазваме чедата си от всичко, заплашващо невинността им. Защото *не детето, но родителят прави своя морален избор чрез играчката*. Той е този, който допуска детето да бъде ваксинирано срещу красивото, което то ще отхвърли, когато порасне, предпочитайки зловредния микроб на кича, грозното и душпагубното да колонизира душата му.

Виждаме, че инвазията на необятната армия от самоуверени и хитри воини на мамона е стигнала и до най-съкровено – света на детските мечти. Трайно инсталирани в игровото поле на нашите деца, те още дълго ще ни обгазват със своето обявено за парфюм зловоние. Но светът е такъв, какъвто е... с неговите жестоки образи и алогични постъпки. Звярът, «облечен» в цифров формат или кукленски дрехи, гримаснички отвсякъде. Невинаги е възможно да отвлечем вниманието на децата от атрактивния външен вид на играчката с гнила същност. Можем обаче да възпитаваме. Можем да обучаваме. Можем да развиваме усет у детето към истински красивото и извисеното. Можем заедно да създаваме възвишени форми и образи, защото в нас е заложено Божественото творческо начало.

Анемия ПАВЛОВА

Чудотворната икона „Пресвета Богородица Геронтиса“

По време на двудневния престой на иконата в патриаршеската катедрала в София много християни дойдоха да се поклонят и помятат пред чудотворния образ

От стр. 1

на манастира, епископ и член на светогорския Светен Кинопис, монах Висарийон от същия манастир, йеромонах Мойсей и йеродякон Висарийон от манастира „Ксенофонт“ и монах Арсений от манастира на св. Дионисий.

Пристигналата в България светиня е единствената мозайчна икона „Геронтиса“ в света и е направена от монасите на светогорския манастир „Пантократор“ по спомени за оригиналната икона, която е била в храм „Св. София“ в Цариград, но била унищожена по време на иконоборството.

По решение на Светия Синод иконата остана за поклонение в патриаршеската катедрала в София до 12 ч. на 25 декември 2012 г., след което отпътува за морската столица – Варна. Там тя беше дарена на варненския катедрален храм „Св. Успение Богородично“.

История и чудеса на Богородичната икона

Свещената и чудотворна икона на Пресвета Богородица „Геронтиса“ се съхранява в светогорския манастир „Пантократор“, на който е икона-пазителка. Църковното предание разказва, че иконата е дар на манастира от византийския император Алексий I Комнин (XI в.). Тя представлява копие на мозайчната Богородична икона „Скоропослушница“, която се намирала в константинополския манастир „Пантократор“, построен от същия император. Тя е и единствената преносима икона, на която Пресвета Богородица е изобразена в цял ръст в молитвена поза (дейсис).

Първото чудо на иконата се случило още през времето на царуването на Алексий I Комнин, когато той започнал да изгражда манастира (на около 500 метра по-далеч от днешното му място) – върху хълма, където сега се намира параклиът на св. Атанасий Велики. През нощта иконата на Пресвета Богородица заедно с инструментите за работа на строителите напуснали мястото без никой да ги забележи и на сутринта ги намерили на пустинно място – там, където днес се издига манастирът. Това се повторило многократно и накрая всички разбрали, че волята на Пресвета Богородица е манастирът да бъде изграден на мястото, което самата тя е избрала.

Називанието „Геронтиса“ („Игуменка“) било да-

дено на иконата по-късно, след извършването чрез нея на едно чудо на Пресветата Дева. Първоначалното място на иконата било зад светлата трапеза в светия олтар. Случило се веднъж много добродетелният, но много възрастен и болен игумен да легне на смъртния си одър. Предуземайки по Божие откровение точния час на своя изход от света, той имал силното желание да се причастни с пречистите и животворящи Тайни Господни. Затова помолил йеромонаха ефимерий, който служел в този ден, да ускори извършването на светлата Божествена литургия. Йеромонахът обаче не изпълнил веднага желанието на игумена и продължил бавно службата. Наложило се да се намеси самата Пресвета Богородица. Той чул внезапно нейния глас от иконата, който му заповядал да приключи бързо светлата Божествена литургия, за да може игуменът да се причастни. Така и станало. Щом се причастил, старецът се упокоил в Господа. Оттогава на тази Богородична икона дали наименованието „Геронтиса“ по причина на тясната й връзка с този геронт (от гр. ез. – старец, игумен). След това иконата била пренесена и поставена извън светия олтар, при лявата колона на главния кораб в храма, където тя се намира и досега, за улеснение на поклонниците.

По-късно по желание на самата Пресвета Богородица на иконата бил

поставен сребърен обков – произведение на изкуството, дарено от една богата константинополска госпожа. Делвата, която се вижда изобразена върху това покритие, е в памет на чудото, извършено от Пресвета Богородица през XVII в. – през бедственото време, когато в манастира нямало никакво олио.

Липсата на елей и въобще на най-нещото за преживяване на монасите била толкова голяма, че отците напуснали манастира. Игуменът ги насърчавал да върват и да се надяват на Геронтисата, както и самият той се моел и възлагал на нея своята надежда. И Пресветата Дева не излъгала очакваните му. Една сутрин отците забелязали, че от входа на склада, в който съхранявали празните делви, изтича олио. Влезли в склада и видели, че един от съдовете, който и досега се пази, прелива от елей, който се изливал по пода. Разбрали, че Пресвета Богородица се е намесила. И след като дълго време събирали олиото, напълнили с него всички празни съдове, що имало из манастира. Едва тогава и елейт прекратил да струи. Оттогава в продължение на три века вече олиото никога не липсва в този манастир по чудната намеса и грижа на Пресветата.

Друго чудо станало при едно от нападенията на сарацинските пирати. Сред реликвиите, заграбени от манастира „Пантократор“, била и иконата „Геронтиса“. Един от пирати-

те понечил да свали сребърното ѝ покритие, а дървото да използва като подпалки за лулата си. Но когато се опитал да я счупи, от нея избухнал такъв огън и дим, че той не само се уплашил, но и загубил зрението си. Неговите приятели, ужасени от случилото се, я хвърлили в един кладенец, който и сега се намира между манастирските градини и пристанището, и отплавали. Отците от манастира, които междуременно бързо се били отдалечили, така и не разбрали нищо за случилото се.

С годините кладенецът се заличил и никой не знаел какво се е случило с иконата. Но след около 80 години настъпил смъртен час на варварина-пират и душата му много страдала и не напускала тялото. Тогава, в духовно просветление, той се покаял и признал за това свое деяние, търсейки упокой за душата си. Той заповядал на своите наследници да поправят грешката му, макар и след смъртта му. Те отишли в манастира и след като разказали случилото се на отците, посочили и кладенеца. Когато го отворили, всички с почуда видели, че иконата все още се намирала вътре. Тя стояла там права, като истински човек, потопена до колена във водата, без ни отолито, ни отгледано да се подпира до стените на кладенеца. Най-чудното обаче било, че пред иконата имало кандило, което горяло толкова години наред. Те взели иконата с почести и

славословия и я поставили отново в главната църква. Оттогава поклонниците на манастира черпят вода и от аязмото на кладенеца за благословение.

Друга чудна намеса на Геронтисата е, когато тя спасила манастира от пожар, вечерта на 1 декември 1948 г., посредством нейно копие, наречено „Спасителница от пожар“. След това чудо датата 2 декември била определена да се чества като ден, в който се празнуват едновременно и двете чудеса на иконата „Геронтиса“, т.е. намирането ѝ в кладенеца и спасяването на манастира от пожар, както и всички други чудеса.

Иконата била положена на специално изработен мраморен проскинитарий, направен със средства и грижата на проигмена Теофил Лемнос. През 1997 г. тя за първи път била извадена от този проскинитарий в присъствието на представители на държавната археологическа служба. За радост на манастирските отци, древността на иконата била доказана. Така било отк-

рито, че древната икона „Богородица Геронтиса“ била с размери 1,92 м на 0,74 м и съдържала житиеписни сцени. Тя същевременно издавала приятен аромат и нодела безкрайно утешение на своите чеда. На иконографското платно изображението било по древновизантийска техника. Когато обаче било правено покритието на иконата – също по изцяло техника и изработено в Русия (Санкт-Петербург) в средата на XIX век – от сребро и на места със златни декорации, отците се били принудили да изографисат отново онези части от иконата, които се виждат извън него, т.е. лицето и двете ръце.

Иконата „Геронтиса“ извършва множество чудеса с тези, които с вяра прибягват към нея. На бездетни жени тя дарява деца, на болни от рак и други болести дарява здраве, на ученици – просветление, а на различните нужди на хората дава бързо разрешение като Скоропослушница в нужда.

ЦВ

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2013 г.

„Църковен вестник“

1 година	30,00 лв.
6 месеца	15,00 лв.
3 месеца	7,50 лв.
ед. цена	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: synpressbg@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на ТАНКА ТОНЧЕВА ХРИСТОВА, като се изписват точният адрес и пощенският код на получателя!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58

IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSGF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.